

טיב הקהילה

ב"ד

כי תבא
 ט"ז אלול תשפ"ג
 זמני הדלקת הנרות ומצ"ש
 6:28 הדד"ג
 7:40 מוצ"ש"ק
 8:20 ר"ת
 סוף זמן קריאת שמע ותפילה
 סוף"ש א' 8:40 | סוף"ת א' 9:59
 סוף"ש ב' 9:24 | סוף"ת ב' 10:29
 זמנים לפי שעות קיץ |
 גילוי מס':
692

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

עבודתו קלה הרבה יותר.

הוא הדב ששמעתי מפי מורי ורבי הגדול רבי נטע פריינד ז"ל שאמר בשם צדיקים לפרש מאמרו של רש"י (לעיל פסוק כ) 'כתיב למאור ולא

כתיב למנחות שאם עבר על האדם בחינת כתיב כי שבו ורצון הוא אחר שאינו רואה ברכה בעמל, יתחוק ויבין שמתוך זה החושך יזכה למאור היינו לאורה של תורה. ז"ל כתיב למנחות רצה לומר שלא תהיה כתישה זו סיבה ליאוש ומנוחה סן העבודה. שלא יסיק מכך שאין הוא האדם המוכשר לאורה של תורה. וכן אמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ב ט): 'אף חכמתו

אם שמוע - רתשמע

והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלקיך לשמור לעשות את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום ונתתך ה' אלקיך עליון על כל גווי הארץ: (כה, א) ...

על סקרא זה שנינו בגמרא (בבב"א ט): 'אמר רבי זידא ואימיא רבי חיננא בר פפא בא וראה שלא כמדת הקבלה מדת בשור דם מדת בשור דם - כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקבלה אינו כן, מלא - מחזיק ריקן - אינו מחזיק. שנאמר: 'יאמר אם שמוע תשמע - אם שמוע - תשמע ואם לאו - לא תשמע. דבר אחר: אם שמוע - בישן תשמע בחדש, ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע.'

מאמר זה הוא הדרכה לאלו החפצים לזכות בתורה. ומתחילה יש בו דברים לאלו שראשם קשה עליהם כבדול, ואינם זוכים לחזות בעולם ה' ולטעום מצוף תורתנו הקדושה, הללו תסבין בינם לבין עצמם למה דעתם קצרה מלהבין דברי תורה? מי כמותם יודע שלאמיתו של דבר דעתם יפה ושביית הויות העולם יש להם הבנה מלאה, ורק בבואם לעסוק בדברי תורה נסתמה דעתם. הדברים מעוררים בהם צער רב ולפעמים קונה גם היאוש שביחה בלבם.

אולם אם יתבוננו בדברי חכמינו אלו, ימצאו תשובה לחמימתם כי בדבריהם אנו רואים שלידיעת התורה הוא מושג רוחני שאינה כדור הדיעות, כי יתר כל הידיעות על אף היוותן גם כן מושג רוחני, דומה ענינם להמושגים הגשמיים ולכן המושגים הראשונים הנקלטים במוח יש בהם יותר בהירות וכפי שהחוש עיני שהצעירים קולטים מושגים של חולין יותר טוב מהמבוגרים. אולם בדברי תורה אינם כן, בהם אנו רואים שכלי ריקן אינו מחזיק - מוח שלא קלט דברי תורה אין לו עדיין הקדושה המכשרת להשגת התורה, ומאידך 'כלי מלא מחזיק' - ככל שמרחיב דעתו בתורה, כך הוא מוכשר יותר לתורה.

לאור האמור אין טעם מלמד שכל ההתחלות קשות, כי מצד הטבע אי אפשר כלל לגייז חלק לקלוט תורה אם לא שהאדם מרבה בעמל, כי בכך מוכך את ישותו, והינו בגד צורך המצריך את הכלי, ואחר שהעמל מוכך את המוח נעשה המוח 'כלי של תורה' מאחר שהתורה היתה הגורם לזיכוכה, ומאז הוא בבחינת 'מלא' הקוללות ומחזיקה את התורה. [ואל תחמה על כך שהאדם הרבה לומדים שזוכים לתורה בלי עמל, כי לפעמים ישנם זכיות לאדם מלגלילו הקדמים ובסיבתם ראי הוא להיות מוכשר לתורה גם בלא העמל, אולם מצד דרכה של התורה הקדושה מוטל על האדם לעמל כדי להכשיר עצמו לתורה, וכדומה מסאמר ח"ל הנכ"ד].

ואכן היו הרבה צדיקים שבתחילת דרכם הלכו בחושך, ובכל זאת לא התרפו מיגיעתם עד שזכו ונפתח לבם כאולם. והיו צדיקים שגם ראו לנכון לגלות צערם הקדום ברבים, כדי לחזק ברכיים כושלות לבל יתיאשו, אחר שיידעו שזוהי דרכה של תורה.

בין אלו הצדיקים שחקקו לזרות את עצמם בעודם בקטנות נמנה הגורף מקאמרנא ז"ע שכתב שהרגיש בלימדו אלף פעמים טעם מיתה עד שזיכרו ה' ואודו ענינו. כמו כן מקובל מפי הרה"ק רבי נתן מברסלב שהעיד גם הוא על גדול יגיעו בימי חורפו, והוא זה שגם העיד על התחצות לחזק את הצעירים היגיעים באמרו שאילו לא או מבשרים לו אז בימי חורפו שעוד יבוא יום ויזכה לחוש במתקנות ועריבות התורה והעבודה היתה

טיב המערכת

והיית רק למעלה

דרכו של מורנו הרב שליט"א שכאשר מגיעים אליו אנשים ורוצים להצטלם הוא מזכיר ואומר להם: תזכרו, כאן מצלמים רק כשרוצים אבל בשמים מצלמים גם כשאנחנו לא רוצים שיעצמו אותנו, כאן מצלמים רק ביום חול, בשמים מצלמים גם בשבת, כאן מצלמים רק מעשים אבל בשמים מצלמים גם מחשבות. דרכו של אדם שכשעובר עבודה הוא סוגר את התיכונים והיולנות מחשש שמא יראו את מעשיו, אבל בשמים מצלמים גם דרך התיכונים והיולנות

אומרים בשם הבעש"ט הקדוש שבמקום שמחשבותיו של האדם נמצאות שם מקומו, וכך מספרים שפעם נגיש הבעש"ט אל אחד מחסידיו לאחר התפילה וברכו בשלום עליכם, התפלא התלמיד, שהרי לא הלך לשום מקום, הוא היה כאן גם קודם אבל הבעש"ט הסביר: הרי חזרת עכשיו מהיריד בעיד הגדולה... הבין החסיד, כי בעת התפילה נדדו מחשבותיו אל עבר היריד והבעש"ט הק' ראה את מחשבותיו והוכיחו על כך, כי במקום שמחשבותיך נמצאות - שם אתה.

אחת הברכות בפרשתנו 'ונתן ד' לראש ולא לזנב, והיית רק למעלה ולא תהיה למטה. וע"פ דרכינו אפשר להסביר שמחשבותיך תהינה רק למעלה בבחינת דע מה למעלה מסך, ולא למטה - בעולם הזה, בהבליו ובתאוותיו, ואז תהיה לראש ולא לזנב, כלומר אתה הוא המחליט אם תהיה לראש או חלילה לזנב.

בראש השנה נבקש כולנו בכונה גדולה 'שנהיה לראש ולא לזנב, זה אכן בקשה גדולה אבל לפני שנבקש את זה ביהי רצון, אנחנו יכולים גם לפעול שכך יהיה, ע"י שנתקן את מחשבותינו ונשמור עליהם שיהיו תמיד רק למעלה ולא למטה, ועכשיו זה הזמן הנכון לעבוד על כך, בין מה שצריכים לחקן בתשובה ובין להתחיל לחשוב מחשבות טובות וכשרות, ובע"ה כשנגיע לראש השנה ונבקש 'שנהיה לראש ולא לזנב, אז כבר יהיה לבקשתנו טעם אחר, ויהיה לה על מה לחול ועל מי לחול.

(ע"פ טיב התורה - כי תבא)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני קבלת קהל 100024-0534

טיב
הודעות

י"ד הועדה הרוחנית ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

אמירת הסליחות

א. נוהגים לקום באשמורת לומר סליחות ותחנונים מיום א' של השבוע שחל בו ראש השנה (ש"ע סי' תפ"א ס"א).

ב. מה שנוהגים לקום באשמורת הוא ע"פ מה שאמרו במדרש שהקב"ה שט בלילה ב"ח עולמות ובג שעות אחרונות הוא שט בעולם הזה והרי הוא קרוב לנו בכל קראנו אליו באותו זמן (גוש שם).

ג. ועכשיו מתאחרין על הרוב עד התחלת עמוד השחר, ומכל מקום ביום ראשון משכימים יותר קצת כדי שיוכלו לומר בסליחות הפזמון שאומרים בו 'בזעקתם בעוד ליל, וכן רצה עתירתם בעמדם בלילות' (מ"א שם ס"א).

ד. אם מתחילין קודם עלות השחר, אפילו כשאומרים הפזמון כבר הוא יום מותר, כיון דעכ"פ זעקו והעתירו בעוד לילה משא"כ אם לא התחילו עד שהאיר היום נראה כשקך (א"ף לט"ה סק"ג).

ה. אם נתאחר לומר הסליחות עד לאחר שהאיר היום, אעפ"כ לא יבטל מאמירת הסליחות לפי שהימים אלו הם ימי רצון, ואף לאחר עמוד השחר הוא עת רצון (א"ף המגן סק"ד).

ו. יש נוהגים לומר הסליחות בחצות הלילה, שמאז הוא כבר עת רצון, וכדאיתא בזה"ק לענין תיקון חצות, ויש סמך להנהיג לומר סליחות אחר חצות ונפלין על פניהם דאחר חצות חוט של חסד נמשך, וזה אפשר לפרש מ"ש שהוא קרוב ליום דכי היכי דאחר חצות היום מקרי גטו צללי ערב, ה"ג אחר חצות לילה מקרי קרוב ליום (תהלה לזה סי' ק"א ס"ב).

ז. נהגו להחמיר שלא לומר שום פסוקים קודם ברכת התורה, אע"פ שהוא אומרם דרך תחנונים ולכן גם בימי הסליחות יש לומר ברכת התורה קודם הסליחות (מ"ב סי' ס"ז סק"ז).

ח. ברכת על נטילת ידים יברך בביתו מיד בקומו משנתו, ולא יברך שוב אחר כך בבית הכנסת, או שלא יברך בביתו ואחר הסליחות יעשה צרכיו או יטיל מים וישפשף ואח"כ יברך על נטילת ידים ואשר יצר (מ"ב סי' ו' סק"א).

ט. כשגמר הסליחות והאיר היום, צריך ליטול ידיו שנית ויערה עליהם גם כן שלוש פעמים כמו כל נטילת ידים שחרית אבל לא יברך על נטילה זו ברכת על נטילת ידים (מ"א שם ס"ב).

י. כשעוסק בתורה ובתפלה והגיע זמן עה"ש יש מקום להקל שא"צ ליטול אז ידיו אם כבר נטל ידיו כשקם משנתו, ומכל מקום קודם התפילה צריך ליטול ידיו, ודאוי להחמיר ליטול עכ"פ לפני הגן החמה (ד"ת סי' ד' ס"ט), וכמו כן מותר ללכת אז יותר מארבע אמות ואף אין צריך לדקדק שלא לגעת בעינים ובמלבושים (ע"פ ס"ח סי' ד' סק"ת הל"ש פ"א ס"ו).

יא. שאר ברכות השחר יכול לברך אף קודם שיעלה עמוד השחר, חוץ מברכת הנותן לשכוי בינה שיש לברך אותה

מתנה טובה

אלול ניתן לנו במתנה לשוב בו אל השי"ת ולהיות מוכנים ליום הדין

הצנח מתנה לחברו צריך להודיע

בספר החינוך (מנחת יצחק) כתב לבאר את שורש הענין ומהות היום של ראש השנה, בתוך הדברים הוא כותב כהלשון הזה: ומשרשי מצות המועד הזה, שהיה מחסדי האל על ברואיו לפקוד אותם ולראות מעשיהם יום אחד בכל שנה ושנה, כדי שלא יתירבו העוונות ויהיה מקום לכפרה, והוא רב חסד משה כלפי חסד, וכיון שהם מועטים מעביר עליהן. ואם אולי יש בהם עוונות שצריך מידוק, נפרע מהם מעט מעט, וכעין מה שאמרו זכרונם לברכה (עבודה זרה ד.) אהבו נפרע ממנו מעט מעט. ואם לא יפקדם עד זמן רב, יתירבו כל כך עד שיתחייב העולם כמעט כליה חלילה עכ"ל.

מתוך דבריו אנו יודעים שראש השנה הוא מתנה טובה שבחר הקב"ה להעניק לנו מאוצרו הטוב בכדי לכפר על כל נפשוננו, ולמנוח לא יתקבצו בידינו עוונות רבים וחטאים גדולים מנאנו, כי אם לא היה יום אחד בשנה שבו נדים על כל העברות של השנה האחרונה, היו העברות הולכים משנה לשנה ותופחים לחשבון גדול ונורא עד שהיה העולם מתחייב כליה ח"ו, וזהו חסד גדול ומתנה נפלאה שאנו זוכים לזה מאת השי"ת.

הנהגה לידענו רבותינו כלל גדול (שבת ט.) שהנותן מתנה לחברו צריך להודיע לו, ואף הקב"ה בעצמו מקיים את התורה הקדושה, כידוע מן הספרים הקדושים ולכן הוסיף הקב"ה ונתן לנו חודש שלם שבו הוא מודיע לנו כי הגה קרב ובא יום ה' הגדול שבו יבוא מלך לשפוט תבל בצדק, וכל החפץ בחיים יתעורר בשלושים יום אלו לפשפש במעשיו ולהיטיב דרכיו, למנוח לא יצרכו להיפרע ממנו על העברות שבידו, אדרבה, אם שמץ יתרו כעב מזה, עוד יזכה לצאת זכאי בדינו ועם שנה טובה ומבורכת בכל מילי דמיטב.

במלחמת פראמית קשה להצנח

אחד מהכסופים המלחמה המוצלחים ביותר, הוא להפתיע את ארץ האויב בפתע פתאום מבלי שתהיה להם שהות כלשהו להתכונן למלחמה, כי אז אין שום סדר וארגון המזומה והבלבול שולטת בכל אף אחד מן אנשי המלחמה אינו יודע מה תפקידו, היכן צריך לעמוד ומהיכן יש לו לתקוף, ואילו המדינה התוקפת מוכנה ומאורגנת כראוי, יש להם משנה סדורה דרכי פעולה ברורים, כך שהיא יכולה לכבוש במהירות תבלי ארץ בזה אחר זה בעוד אין מי שיעמוד לנגדם ויהדוף אותם.

לכן, כל מדינה שחפצה חיים ובראשה מנהיגים חכמים ונבונים הרואים את הנולד, עוקבים כל העת אחר מדינות אחרות אשר מסתבר שבאחד הימים ירצו לפתוח עמם במלחמה, ולפי זה מכינים תכניות מלחמה ומכשירים את צבאותיהם להיות מוכנים לכל מקרה שלא יבוא כך שבכל מצב ידע כל אחד מאנשי הצבא את תפקידו וייעודו בשעת מעשה, ויוכלו להשיב מלחמה השערה, ולא יהיה בידי האויב את הכח להכניע אותם מהרה.

ועל אחת כמה וכמה נכון הדבר כאשר ראשי המדינה ועל צבאיהם לקבל ידיעות אמיתיות על הכוונה לפתוח עמם במלחמה, ואף מצליחים להניח את ידיהם על תכניות וזמנים מדויקים בהם יתקוף האויב במדינתם, או אז יקל עליהם הדבר שבעתים שידעו לאמן את אנשי החיל כראוי, ולהקדים את האויב במקומות בהם מתכוונן להגיע, וימנעו בהם מבעוד מועד להוציא את זממם לפועל.

הקב"ה מודיע לנו חודש לפני ראש השנה

משל נפלא זה היה שגור בפי החידושי הר"ם בבואו לתאר את גדל החסד אשר עשה עמו הקב"ה בזה שמסר לנו את חודש אלול, שהרי בחודש תשרי בא הקב"ה לשפוט את הארץ ולדון כל אחד ואחד מבאי העולם לפום מעשים דייליה, ובאותו הזמן בוחן הקב"ה כליות ולב לבחון ולבדוק את מעשיו האם הם כשורה או לא, וכמוכן שאם יבוא הקב"ה אלינו בפתע פתאום בלא שום הודעה מוקדמת, איזה פנים יהיה לנו, הרי לב יודע מרת נפשו היכן הוא

אוחז בעבודת השי"ת ועד כמה התלכלכה והתטפפה נשמתו במשך השנה בעבירות ובחטאים, ואם ימצא אותנו הקב"ה במצב הזה קרוב לוודאי שייצא המשפט שלא לטוב. להתחיל בראש השנה בעבודת התשובה הוא כבר יותר מדי מאוחר, כי אז אנו כבר נמצאים בעיצומו של המלחמה וכבר אין שום פנאי להתרגל וללמוד את הכסופי המלחמה והתבולותיה.

אולם הקב"ה שהוא מלך רחמן טוב ומיטיב אינו פותח את משפטו בפתע פתאום, שלושים יום קודם לכן מודיע לנו על כוונתו להגיע אלינו בראש השנה ולדון את העולם בכלי שנוכל להתכונן כראוי ולתקן את כל מה שפגמנו בנפשנו ובנשמתנו, וכאשר אכן נשתדל להשתובב בימים האלו לטובה ולברכה ולנצל אותם בתורה ותפילה ותיקון המעשים לא נהיה כאיש נדהם ונבהל, אלא נדע שאנו את שלנו עשינו ובעוד ה' את נפשנו הצלנו.

ובאמת כבר מצאנו בכתבי רבינו הארי"ל ז"ל שכתב כי חודש אלול הוא מתנה נפלאה אותו נתן לנו הקב"ה בכדי שנוכל להתכונן כראוי לקראת יום הדין, וכפי המובא בשער הפסוקים לרבינו הארי"ל (פרשת משפטים) שראשי התיבות של הפסוק 'אנה לידו ושמתי לך' (שפ"ח ט"ז) הוא 'אלול, וכלשונו: "אנה ר"ת 'אנה לידו ושמתי לך' הוא 'אלול, לרמוז כי הקב"ה בחסדו אינה ויומן חודש אלול, לכל מי שחטא בתוך השנה, שישבו אז בתשובה ויקבלוהו, ובחודש הזה נאמר (תהלים קמ"ט) קרוב ה' לכל קוראיו".

מצי מה שלושים יום לתשובה

בטעם הדבר מדוע נתן לנו הקב"ה זמן הכנה של חודש שלם כתב האור החיים הק' בפרשת הק' תצא (דברים כא י"א), שזוהו השיעור הנצרך לחיטוי שישבו על עוונותיו, וכלשון קדשו: "ירח ימים זה שיעור המספיק לשב". וכדן זה כתב בספר הק' 'באר מים חיים' (כ"ו תצא - פ"ק ט"ז) "ירח ימים - כי בכל הומנת הקדושה צריך הזמנה קודם לה שלושים יום, כעין אומרם ז"ל (פסחים י"ו) שואלין בהלכות פסח קודם לפסח שלושים יום".

ביתר ביאור מובא בספרי היראה (השליה הקדוש - ווי העוסדים - פ"ק עשרים ואחד ב' קב הישר - פ"ק ס"ח) כי שלושים יום זהו תקופת הזמן שבית דין מקציבים לכל מי שנחייב מעות לחברו, במשך אותו הזמן מחויב לעשות כל טעדיק להמציא את המעות ולסלק החוב, ורק אם עד היום השלושים לא עשה את המעות עליו ולא פרה, את חובו, בוא יבואו שליחי בית דין ויגבו ממנו בעל כרחו, "כך נתן הקדוש ברוך הוא זמן לאותן בני אדם אשר בכל השנה הולכים אחרי שרירות לבם הרע ואין להם מעשים טובים ליתן להם חודש אלול להכין להם עדה לדפוק בפתחי תשובה ולשון הערבי נחל ראש השנה - דרוש א'".

חסידים הראשונים שהיום שעה אחת

ומוטל על כל אחד ואחד מישראל לנצל את כל השלושים יום לעבודת הבורא יתברך שמו, מתוך תשובה ותיקון המעשים כראוי וכסנו, וכפי שהיה ל"ק מרן אדמו"ר מר"מ מראומסטרייט וק"א ז"ל רגיל לספר מה דבדידו הוי עובדא שבאחד מהשבועות של חודש אלול בא להתחנף בצלו של הרב הדומה למלאך ה' צבאות מר"א מבעלזא ז"ע, ומחמת חלישות קולו והדחוק הרב ששרד במקום כמעט ולא הצליח לשמוע את דברי התורה שהשמיע הר"ק מבעלזא, אולם דבר אחד הצליח לשמוע שחודש אלול הוא בבחינה שאמרו חכמינו ז"ל במתניתין (ברכות פ"ה ס"א) "חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים כדי שיכוננו את לבם למקום".

וחזינו מן הדיבורים הקדושים הללו שחודש אלול הוא כולו קודש לה, להתכונן ולהכין עצמנו לעבודתו יתברך שמו, וכדכתב ב"באר מים חיים" (כ"ו תצא פ"ק ט"א) לבאר מדוע הוקיפו אותנו שלושים יום לתשובה, כי אם בכל הימים טובים ציוו אותנו חז"ל לעסוק בהלכות הגה הבא עלינו לטובה שלושים יום קודם הגה, כדאמרו בגמרא (פסחים י"ו) 'שואלין דורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום, על אחת כמה וכמה לא ייגרע חלקה של ראש השנה שאנו

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

לכל אשר יקראוהו באמת!!! והאלוקים חשבה לטובה'

שימשי כרב באחת הקהילות בעולם. אבל עד שהגעתי לרבנות הייתי עד לכך, שהקב"ה מנהל את העולם באופן מדויק ועליו להיות רגועים ובטוחים גם אם זה נראה לנו רע בשעת מעשה.

הייתי חברותא לאורך באותו מקום בעולם שאיני מזכיר את המיקום כדי לא לבייש אף אדם חלילה. הראש כולל היה אף הוא מארץ ישראל, אלא שהוא היה בעל משפחה עם ילד אחד בישיבה, והבת בסמינר ושאר הילדים במסגרות שונות. הקהילה עדיין לא הייתה מפותחת כך שלא יכל לעבור עם כל משפחתו לחו"ל, על כן הוא היה כמה שבועות בקהילה ושובע בבית.

הוא היה יהודי תלמיד חכם מוצלח ובעל מידות תרומיות, אבל החברותא שלי כך התברר, חשק במשרה של ראש הכולל, והתחיל לדבר בנגותו אצל ראשי הקהילה, ושאי אפשר כן לבנות קהילה כאשר הוא לא גר במקום עם משפחתו, שהי חלק מתפקיד הרב זה להזמין משפחות לסעודות שבת ולקרב את הצעירים והזקנים ועוד טענות כהנה וכהנה.

התוודעתי לעניין כאשר הוא ניסה לגייס אותי לצידו שאטען לראשי הקהל את הטענות הללו, והזדעזעתי כאשר שמעתי מהמזימה שלו וכמוכן שלא הצטרפתי ודיברתי רק טוב. בכל מקרה המזימה צלחה ופיטרו את הראש כולל הנפלא.

האדם שזמם את הפיטורין קיבל את תפקידו, אך כעבור זמן קצר פיטרו אף אותו מאחר והוא כמוכן לא התאים, ובעקבות כך קיבלתי אני שהגנתי על הרב הראשון את התפקיד של הרב. במשך כמה שנים כיהנתי בתפקיד עד שהחלטנו לשוב ארצה עם המשפחה המורחבת ברוך ה'.

אלא שאז התברר לי גודל ההשגחה של הרב הראשון שהיה מוצלח ביותר. לכאורה הרב עליו עולמו... אלא שאחד מגדולי התלמידי חכמים בארץ ישראל שמע שהגיע בחזרה לארץ, והיו זקוקים לדיין נאמן וירא שמים בעקבות דיין אחר שנאלץ לעזוב, והוא התקבל לדיין והתקדם במעלות הרבנות עם משכורת נכבדה, מבלי צורך לשהות בחו"ל ללא משפחתו רוב החודש, מתוך עושר וכבוד. ואילו זה שדיבר סרה חי בעוני ללא כל משרה.

רק במבט לאחור ראיתי איך הכל מושגח ומדויק, שזוכה לשמוח ולבטוח גם בשעת מעשה שהכל טוב והכל לטובה, ומי שמדבר רעה על השני לא באמת מצליח בראייה ארוכת טווח!!!

בעל המעשה:מ.מ.

הפענוח לדבות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזנן לשלוח אל ר' שפתה סטואלס בפסק: 15326517922

הסטיפלר לחפשי, הוא חזר לעירו ולמקומו, ואילו אותו יהודי זקן לא שרד את התנאים הקשים של סיבוי, והוא שבק חיים לכל חי ל"ע.

כמוכן החל הסטיפלר מיד בבירורים אודות אותו בחור שהמכתב ממוען עבורו, אם אכן שרד את המלחמה והיכן הוא לומד או מתגורר כיום, אך לא עלתה בידו להגיע לשום בל מידע אודותיו.

תקופה ארוכה לא פסק הצדיק מלהפעיל מערכות בירורים שונות אך בקושי השיג מעט מידע אודות אותה הישיבה שבה למד בחבור, מעט מקורותיה וגולגוליה בשנות הרס עולם ובשנים שלאחר החורבן, אבל אודות אותו בחור עצמו הוא העלה חרס בידו, ולא שמע ולא כלום.

כך חלפו להם השנים ביעף, כשבכל העת שומר הסטיפלר ומשגיח כשומר נאמן על הפיקודן שהופקד בידיו בסיבוי, והתפלל לפני הש"ת שייטיע בידו לקיים את צוואת הוקן מסיבוי, שכן 'מצוה לקיים דברי המת' (גיתין טו. ח"מ הל' מתנת ש"כ"מ סי' רנב ס"ב).

והנה רק כעבור שנים רבות כשכבר התגורר הרב בעיה"ת בני ברק יצ", ושימש בראשות ישיבת 'בית יוסף' נברדוק המעטירה, ולאחר שיצא שמו לתחילה בכל הארץ, ומכל העולם הגיעו אלי פתחו לייעוץ ובקשת ברכה. - הגיע פעם אליו אותו בחור, שכבר היה איש מבוגר, בעיני מסוים הנצרך לו.

משוכנע אל הקודש פנימה והגיש את הפתקא שכתב בה את שמו ואת הוכן בקשתו, התרגש הסטיפלר מאוד שהנה נמצא האיש שחיפש אחריו זה רבות בשנים. הוא קם בשמחה ממקומו, ביקש מן האיש להמתין קמעא נכנס אל החדר הפנימי, ולאחר כמה דקות חזר עם המכתב המיוחל בידו, הגישו לאיש האורת, וסיפר לפניו שאביו זכרונו לברכה ביקשו בזמנו בסיבוי להעביר לך את המכתב הזה! חיפשיי אחריו שנים רבות ולא עלתה בידו, בכל אותם שנים שמרתי בשבילך בנאמנות על מכתבו של אביך, וברוך הוא וברוך שמו שהביאך היום כדי שאוכל לקיים את מצוות אביך שביקשני לתת לך איגרת זו!

היהודי ההומם שמח מאוד, הוא הודה לסטיפלר על שמירת האיגרת בנאמנות זה עשרות בשנים ואמר שעד עתה לא הגיעה אליו שום ידיעה מאביו מאז שנשלח לארץ גזירה, ולא ידע כלל מה עלה בגורלו.

בדחילו ורחימו וברוב התרגשות נטל האיש את איגרת אביו ופתחה בפני הצדיק כדי לראות את תוכנה. והנה במכתב המיוחל והשומר כתב האב לבנו בחבור, לאחר שדרש בשלומו ושולום בריאותו, שבדרך חזרתו הביתה מן הישיבה ישתדל לעבור דרך 'שוק הדגים' שבעיירה פלונית ולקנות שם עבור המשפחה שני דגים משוכחים טריים וטובים ושמונים! והוא מזדה לו על כך מראש.

עד כאן הוכן אותה איגרת שלומים, ותו לא מידיו! - על איגרת זו של בקשת הנך תרי שיבטא שמו הסטיפלר כבבת עינו כל אותם שנים... אמר על כך הסטיפלר, שמכאן נראה עד היכן הגיע מצבם של ישראל באותו דור קשה, שאף כשכבר נפתחה לו הדממת נדירה לשלוח איגרת לבנו מתוכי גולת סיבוי הרוחק, לא ראה צורך לבקש מבני להתחזק בתורתו ויראתו בלימודי הישיבה, ואף לא מבקש ממנו להתפלל בעבורו, או ללמוד בעד הזכרת נשמתו לאחר מאה ועשרים וכל מעייניו בדבר אחד בלבד הם שיביא עימו שני דגים לבני משפחתו.

מאידך היה באותה גולת סיבוי ובאותה תקופה אחד מצדיקי הדור, ה"ה הרה"ק בעל 'חלקת יחושי' מביאלא זצוק"ל, גם אליו הגיעה פעם הדממת מיוחדת להעביר מכתב אל ארצות הירדות שמעבר למסך הברזל. הוא ניצל את אותה הדממת לכתוב מכתב להנה"צ רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, ראש ישיבת פוניבז' - היות שבניו הצעירים שעלו כמה שנים לפני כן מן הגולה בעליית 'ילדי טהרן' המפורסמת, ונכנסו אל מוסדות ישיבת פוניבז', שזכתה לקלוט בין כתליה מספר ילדים מצומצם מאותה עלייה. - ובמכתבו הנדיר מבקש הרבי מראש הישיבה לדאוג להצלחת בניו בתורה ובידאת שמים לדאוג עבורם לחברותות טובות ולחברים טובים שימשכו את ליבם לתורה ויראת שמים טהורה, ולשומר עליהם כבבת עינו שלא יסורו ח"ו מדרך ה'!

הרב כהנמן נפעם והתפעל מאוד לקבלת איגרת זו, ובאותו שבוע כשעלה על מדרגת ארון הקודש במשאו השבועי באולם הישיבה הק, נופץ באיגרת זו שיבדו קבל עולם ומלואו, ובדמעות בעיניו זעק מנמתה לבו:

ראו נא איגרת זו שהנני מחזיק כאן בידו, קיבלתיהו השבוע מיהודי צדיק וירא שמים החבוש לעצרו בבית האסורים הגדול בעולם תחת עול הברזל הסובייטי הקשה שבסיבוי הדותית, והנה הודממה לו אפשרות נדירה לשלוח איגרת החוצה אל העולם הגדול, בלא שתעבור את ביקורת הצנזור... ומה מבקש הוא באותה איגרת? - לא על הפעלת שתדלנות לחצו ממיצר, וליטיעו בידו לצאת משם; ואפילו לא על משלוח של | הפשך פעמור הבא <

הנה"צ רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל נאב"ד פוניבז'

לכבוד יום הארצייט של הנה"צ מקים עולה של תורה, מחו"ד יוסף שלמה (כוה"ד יהודה לייב) הכהן כהנמן זצ"ל נאב"ד פוניבז', שיחול השבוע ביום ד' (כ' אדר"ה השנ"ט).

נבואה נא בזה במקבץ עזיר של גליון 'טיב המעשיות', אודות הגאון הגדול ומעט מפעליו האדירים נלמד מאורחות חייו ועוצם גדולתו, למען נלך בדרך טובים. כדרכנו תמיד, ודרכו הסלולה והמאירה שהתווה לנו מורנו ורבינו הנה"צ שליט"א, אל נחפזק בהתקת הסיפור הנחמד בלבד, אלא בדיוק כפי שסיפור רבינו שליט"א בתדא מתחא עם תוצאת הלימוד 'מוסר השכל', שאנו צריכים להעלות ולהסיק לעצמנו לימוד הלכה מתוך מעשה, כדי שלא תתפוגג לה ניווח גנאת המעשה באוור... אלא תשאיר אחריה רישומא קדושה עמוק בלב. ובכך יהיו הדברים גם לטובה נשמת הצדיק, שתרא נשמתו צרורה בצרור החיים ויעמוד לנו למליץ יושר, לקראת יום הדין הבא עלינו לטובה.

הנה"צ כהנמן זצ"ל ראש ישיבת פוניבז' המעטירה, היה כידוע מתלמידיו המקורבים של מו"ר החפץ חיים זצוק"ל.

באחת ששיתותיו סיפר הפוניבז'ער רב שכשהגיע לראדיון לראשונה נכנס אל ביתו של החפץ חיים כדי לקבל את פני קדשו, נאמר לו שעליו להמתין קמעא משום שהרב עלה אל חדרו שבעליית הבית ותיכף אמור הוא ללדת בחזרה ולקבלו בקודש פנימה.

התיישב אפוא הרב פוניבז' על כיסא קטן בצדי פרוזדור הבית והמתין בסבלנות לתורו. והנה בעודו ממתין במקומו שומע הוא פתאום את רבינו החפץ חיים הוישב למעלה כשהוא בוכה בבכיות נמרצות, וליבו הומה בדמעות שלישי. הנה"צ האורה נבהל ונתרגש מאוד לשמע בכיותיו הקשות של הצדיק, ברוב דאגה ופחד שאל לאנשי ביתו מה קרה? ומדוע בוכה הרבי מאין הפונת? הרגיעוהו אנשי הבית ואמרו שהדבר רגיל ומצוי תדיר, שבכל פעם שנצרך לאיזה מבוקש עולה ושופך את נפשו לפני ה'. וכאשר זה עתה נכנסו אצלו להזכיר את אחת מנשי הקהילה המקשה לילה, עלה תיכף ומיד לחדרו למעלה, והוא בוכה ומתפלל לפני ה' על אותה בת ישראל המתקשה בלידתה.

והנה כעבור זמן קט הגיעו במרהה בני המשפחה עם הבשורה הטובה בפיהם שגולד בין זכר בברכה, ולכולם שלום ובריאיות טובה, הן לילדת והן לוולד, ושמה החפץ חיים מאד עם הבשורה המשמחת, ולאחר שברכם בברכה טובה נפנה לקבל את פני הרב הצעיר פוניבז'.

המעמד הגדול הזה עשה רושם כביר בליבו של הנה"צ, והעיד על עצמו ששנים רבות אחר כך נשאר המעשה חרוט בזיכרונו, והיכה שרשים טובים ועמוקים בלבבו, כראותו את גודל צדקותו של החפץ חיים ואהבת ישראל שבערה בקרבו במסירות נפש, שאף שלא היה אתה יולדת משפחתו ומקורבו כלל, היה בוכה בדמעות שלישי ומשיים נפשו בכפו להעתיק בתפלותיו הנוראות עבורה. ומאז החליט הנה"צ כהנמן להישאר בראדיון, ודבקה נפשו טהורה בנפש רבו הגדול החפץ חיים עד שברבות השנים נעשה לאחד מגדולי תלמידיו, וממעיטיקי השמועה בתורת רבינו החפץ חיים.

הרב הגאון רבי יוסף שלמה הכהן כהנמן זצ"ל, מפורסם היה בגודל מסירות נפשו תמיד לבנין עולם התורה בדורנו. כאשר לצורך כך היה מכתת את רגליו תמיד בארצות תבל, במסעותיו הנודעים לגוים כספים בסכומים אדירים.

פעמים רבות שאלוהו מנהלי מוסדות וראשי ישיבות מהו סוד הצלחתו הגדולה באיסוף תרומות של מיליונים רבים? - היו לו באמתחתו כמה וכמה תשובות יפות בדבר, ובכל פעם ענה את התשובה הקולעת לפי השואל ולפי הענין. באחת השיחות העלה השואל סברא שאולי נובעת ברכתו מכוח המסירות נפש' העצומה, שהרב מוסר את נפשו תמיד. - אך הרב הוסיף על כך, שהמסירות נפש צריכה להיות כרוכה באמונה שלמה וביטחון מלא בהצלחתה של המסירות נפש! כאשר על ידי זה דבקים במטרה ובתכלית הנרצה בכל לב, מאחר שבטוחים בביטחון גמור באלקים חיים שבוודאי ישלח עזרתו מקודש, ונצליח במשימתנו. - כאשר שתי מידות הללו כרוכים יחדיו, הביטחון עם המסירות נפש, זוכים לראות הצלחה גדולה!

בעת שהיה מו"ר הסטיפלר זצוק"ל, בעל 'קהלת יעקב', בגולת סיבוי הנדיחה, פגש בו איש יהודי מבוגר והפקיד בידו מכתב 'איגרת שלומים' המיועדת עבור בנו החבור שלמד בישיבה פלונית וביקש ממנו: הנה אנכי זקנתי ושבתך, חוששני אם אוכל לצאת מכאן חי... אבל אתה אברך צעיר בודאי תשתחרר מכאן בבוא היום ותצא לחפשי, אבקשך נא כשתעזוב את בית הסודר הענק הזה אל העולם הגדול, תשתדל נא להעביר איגרת זו לבני החבור הנחמד.

הסטיפלר ברוב צדקותו סבר וקיבל, והשתדל לשמור היטב על אותו מכתב, כדי שיוכל לקיים את שליחותו בבוא היום.

חלפו כמה שנים ואכן יצא צריכים להגיע אליה נקיים מכל

רבב וללמוד הלכות תשובה ולקיים אותם להלכה ולמעשה לפחות שלושים יום לפניה.

אולם בכל זאת צריך לדעת שגם אם הגיע לחצי חודש אלול או אפילו לאחר מכן, ותופס את עצמו שעדיין לא התחיל כלל בעבודת הימים, אל יפול לשברון

| הפשך פעמור הקודם | טיב השולחן <

חבילת מצרכים הכרחית... כי אם אך ורק על שמירת החינוך של בניו הקרים ועל גדולם ופריחתם בתורה ויראת שמים: כמה קידוש השם יש בו במכתב קטן זה: - סיים ראש הישיבה בהתרגשות.

ללמדך, עד כמה רחוקים הם הקצוות זה מזה ולאיה מדרגות יכול האדם להגיע על המעלה והן למטה. - והכל תלוי באדם עצמו, על מה יתן את ליבו ואת נפשו, ואל מה יימשכו עיקר מעייניו! והחי יתן את ליבו, לתת את דעתו ומאוייו על עיקר תכלית החיים עלי אדמות הן חיו שלו והן חייהם של בניו ובני ביתו, לדאוג על הדברים החשובים והנכונים בחיים ולא ח"ו בדברים של זוטות, שאין בהם ולא כלום.

כשעמד פעם הפוניצ'ער רב תחת אחד השיחים עם ידיד ליבו ורעו הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, 'המשיג'ה המפורסם של ישיבת פוניבז'. בדברו שני הצדיקים ביניהם אודות הברכה הגדולה שהתברכה התורה בדורנו, דור של שארית הפליטה מן האש והתופת. - בין הדברים פנה הרב ושאל את פי המשיג'ה זצ"ל בתמיהה אחת שהציקה לו מזה תקופה, ועתה ביקש לבדו ידיו את פשרה. הגה"צ זכורנו, פתח הרב בשאלתו, ביישבת פוניבז' הגדולה שלפני המלחמה שהיתה אף היא מלאה מן אל זן בבחורים צעירים מוכשרים ומחודדים והיו לומדים שם בהתמדה ושקידה גדולה בסדרים רצופים שהחלו בשעות של לפנות בוקר והסתיימו בשעה מאוחרת באישון לילה וכן בעוד הרבה ישיבות קדושות. - ואף על פי כן לא ראו בהם הצלחה גדולה שכוז בתורתם ולא צמחו מהם תלמידי חכמים מופלגים שכאלה, ורק יחידים מועטים נעשו ראשי ישיבות רבנים ודיינים וכיוצא. - ואילו כיום בדורנו עתה, רואה אני שהסדרים ביישיבה פתוח, שעות הלימוד של הצורבים הצעירים כיום פחותים מן הדור הקודם, ואף על פי כן מצליחים הם ביותר בתורתם ויוצאים תלמידי חכמים מופלגים! כאשר עינינו רואות בפלא הגדול של הברכה העצומה שהתברך עולם התורה לאחר השואה, במסודות תורה ויראה שקמו בארץ הקודש ובמדינת הים למאות ולאלפים בשנים מועטות. ומתוככי הישיבות הקדושות הללו פורחים ועולים שורות שורות מטובי לוינו של מלך, ועד מהרה מתגדלים כגדולי התלמידי החכמים מלאים דעת ותבונה והכמת התורה המתברכת בקרבם, כיצד זה התרחשה לה מהפכה אדירה שכזו בשנים ספורות בלבד?!

המשיג'ת רבי חצקל, ניסה לענות ולהניח דעת הרב בדרכים שונות כדוגמת הענין הידוע כי אדברה דווקא זכות עקידת רבבות בני התורה קדושים וטהורים שהושלכו אל כבשן האש, היא שעמדה לדור שלאחריהם להתברך תורתם במעיהם שתפרה ותרבה ותתגדל בזמן קצר כמועט המחזיק את המורבה.

הרב נהג אכן מדבריו המוחכמים אבל אמר שעדיין אין דעתו נוהה בזה והחידה לא התיישבה משלם כיצד מתרחשת מהפכה גדולה שכזו, כשמצד אחד הלימודים ושעות הלימוד פתחו בהרבה מן ההתמדה והשקידה שבדור הקודם ואילו מן הצד השני רואים אנו בתוצאות משגונות ומצליחות עד מאוד, והוא פלא עצום. הרהר הרב בדבר, ולאחר דקות מספר אורז עיניו ואמר, דומני שניתן לבאר זאת על פי משל נאה.

[נדע בשער בת רבים 'כוח ההסברה המופלא שזכה לו הרב בהיותו נואם בחסד עליון, מושל משלים יפים מתוקים מדבש ונופת צופים כמקובל בידו מבית רבו מרן החפץ חיים זצוק"ל].

וישא הרב את משלו: היה היה גביר גדול, איש מוצלח עתיר נכסין, שעסקיו חבקו זרועות עולם בהיותו סוחר מפולפל עמד בקשרי מסחר עם עשירים שונים מקרוב ומרחוק. אחיו של אותו עשיר לעומתו היה במעמד הפוך מקצה לקצה הוא היה עני דלפון ביש מול ולא יוצלח [שלימול...]. האח הגדיב ניסה בדרכים שונות לסייע לאחיו לעקמדי על רגליו, אך משום מה היה אותו אח 'מומחה' לכישלון ונחל הפסדים על ימין ועל שמאל...

נ, שואל העשיר למראה הפריסה הרחבה של יותד ממאה ועשרים תשלומים: אוטנערשטע שורה? [שורה התחזקה?] - אך גם עתה לא הבינו הגבאים את שפת העסקים שבפי הסוחר הממולת והוא נצרך שוב להסביר את שאלתו: בכמה מסתכם כל סכום ההלוואה שבכל התשלומים יחד?

כך וכך! נקבו הגבאים בסכום המפולפל, שהסתכם בכמה עשרות אלפים טבין ותקליו!

תיכף הוציא העשיר מכיס מעילו ההדור את פנקס ההמחאות העבה ועם עט הזהב שבידו כתב שיק אחד על כל הסכום כולו בבת אחת שיק מזומן, הניתן לפריטה מיידית בפירעון כל סכום ההלוואה משלם. הגבאים התפלאו, ושאלו בעדינות וכי למה לכבודו להיכנס בתשלום חד פעמי גבוה כל כך? הרי תנאי ההלוואה מאפשרים פריסה רחבה ביותר של סדרי תשלומים עד עשר שנים המימות! ומדוע ממחר האדון לסלק את כל החוב הענק בתשלום אחד בלבד?

חיך העשיר והסביר, הגמ"ח הנפלא הזה מיועד לאנשים עניים או בינוניים הנצרכים לפעמים לסכומים גדולים יותר, כדוגמת אחי שיחל בעומדו בפרק 'בתולה נישאת' ויוצא עבור אנשים ממעמד זה פריסת התשלומים הרחבה מסוימת מאוד. - אבל לאנשים במעמד הגבוה יותר, סוחרים ושיעירים אין זמן להתעסק עם גמ"ח'ים ועם תשלומי זוטות חודש פה וחודש שם... אנתן עוסקים כל העת במיליונים! תשלום מעין סכום זה מתבצע אצלנו כמעשים שבכל יום תמידין כסדרן.

אכן, הנתנו הגבאים בראשם בהבנת וסיכמו: כנראה שהכל תלוי מי הוא הערב העומד מאחורי ההלוואות!

- על פי משל מתוק זה סיים הרב תא ואחיו לך טעמא דרך מילתא ביישוב התמיהה המדוברת.

נהג בדור שלפני המלחמה הנוראה, בעולם 'הוא' של לפני השואה היו צורבים רבים היכלי הישיבות שברחבי פולין וליטא מלאו רבבות רבבות תלמידים הכל עסקו בתורה איש איש כפי יכולתו וכפי מדרגתו. - כדוגמת האנשים העניים והבינוניים שבמשל, הפרסים את תשלומיהם על פני חודשים רבים כפי אפשרותם.

לא כן עתה, אחר שנשרפה הגולה כולה במדורה הגדולה של דם ואש ותמרות עשן, הישיבות הגדולות עם אלפי רבבות תלמידים עלו על מוקדה על קידוש ה'. - או אז נצרך הערב העשיר הגדול, נותן התורה ב"ה להתייצב בכבודו ובעצמו להסדיר את הערבים העשירים הגדולים - שכן הוא יתברך שמו בבטיחתו נאמנה בתורתו הקדושה בשליו פרשת ולך, שאף כאשר ח"ו (דברים לא, כא) "תמצאן אותו רעות רבות וצרות" - הרי "ענתה ה'שידה הזאת לפניו לעד, כי לא תשכח מפי ד'ועי'!

הבטחת ערבות נאמנה זו היא שעומדת לבני התורה בדורנו, כאשר חסרנו לדאבוננו את כל גדולי התורה והכמיהה שיקחו על עצמם את הערבות להסדיר את התשלומים התייצב אפוא הערב הגדול ברוך הוא וברוך שמו, לקיים את הבטחת התורה הנאמנה שלא תשכח לעולם מפי זרעו. - אצלו יתברך, כמו אצל הערבים העשירים הגדולים אין מתעסקים בתשלומי זוטות... הוא יתברך משלם בגדול!

לפיכך נשפך על בני התורה בדורנו של סייעתא דשמיא בהצלחת התורה, כל מי שרק מלאו ליבו לגשת בשמחה וברעותא דליבא להקדיש את עצמו ללימוד התורה בדחילו ורחימו, הרי מיד ניצבת שכינתא קדישתא כנגדו לחכמו ולגדלו. כדמפורש ב'פ'ק דברכות (א): "שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה שכינה עמו, שנאמר (שמות כ) - בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך" ע"ש. - וממילא רואה הוא ברכה נובה בעמלו, וביגיעה פורתא שבדורות חלושים הללו זוכים לראות ברכה נפלאה ולגדול בתורה. זהו אפוא סוד ההצלחה הגדולה של פריחת עולם התורה בברכה עצומה למעלה מדרך הטבע!

וארווחא אנב אורחין, בפירוש מחודש בברכת התורה: "הערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפינו", מלבד הפירוש שבבשקת הערבות והמתקוות שביגיעת עמל התורה. - היה נא אתה ה' אלקינו 'ערב' בעדנו, כדי שתתקיים התורה ותפרח ותצלח בפנינו ובפי עליון ובפי זרעו זרענו מעתה ועד עולם כאשר מובטחים אנו מפי עליון "כי לא תשכח מפי זרעו" עד עולם אמן נצה סלה ועד.

כך התנהלו להם חיי שני האחים האהובים במעמד דרך חיים הפוכה בתכלית זה מזה האחד עשיר גדול המתהלך בגדולות ואילו השני עני ואביון, שצריך כל העת לבקש את עזרת אחיו כדי לפרנס ולכלכל את בניו ובני ביתו. ויהי היום והנה הגיע האח העני ב"ה אל פרק 'האיש מקדש את בתו', אך לרש אין כל, לא עבור הנדוניא המקובלת ובודאי שלא בשביל מורה ומתן לחתן העולה ולמשפחתו כנהוג וכמובן אף לא להוצאת הנישואין המשטרניים ועולים למעלה ראש.

מתחילה ניסה את כוחו על פי מה שלמדנו (קידושין ב.) 'קחה קיחה' בקידושין... הוא פשט את ידו לקיבוץ נדבות, סובב על פתחי בתי ישראל קודש, בעבודת 'קחה קיחה', שבסופו של דבר העלתה סכום זעום ביותר...

הסתבר שגם למלאכה זו אינו מתאים ובשני ידיו השמאליות נכשל גם במקצוע השטור...

בלית ברירה נאלץ לגשת אל אחד מקופות הגמ"ח הגדולות וביקש הלוואת ענק בפריסת תשלומים רחבה לעשר שנים! - אך לאחר בירור קצר שערכו הגבאים הנאמנים של הגמ"ח נודע להם שדלפון זה אין בידו פרוטה לפורטה, ובודאי שלא ניתן לסמוך עליו בסכום גבוה שכזה. אבל את קרובו יש לו, איש עשיר ונדיב לב ולפיכך אמרו לו לאותו עני שביכולתו לקבל הלוואת-ענק שכזו, רק אם אחיו הגביר יואיל בטובו לחתום ערבות מלאה על כל הסכום כולו.

מתחילה חשש העשיר להכניס את עצמו בערבות של סכום כה גדול, שכלל את כל הוצאות הנישואין מחל ועד כלה, כולל החזקת הזוג הצעיר בשנים הראשונות [קעסט] כמקובל. - אך לאחר הפצרות חוזרות ונשנות מצד אחיו העני, שהתחנן בפניו על נפש בתו הכלה, נערה המאורסה המתמתנת להינשא בכבוד ולהקים בית נאמן בישראל, נאלץ העשיר לשרכט את חתימתו ואת חותמתו בתור 'ערב קבלן' על כל אותה ההלוואה.

חלפו להם מספר חודשים בלבד, שבהם כמובן לא פרע האיש את התשלומים הראשונים על פי המפורט בחוזה שטר ההלוואה שהתחלקו לתשלומים חודשיים קטנים על פני עשר שנים. מהנלי הגמ"ח דברו עם הלווה העני כמה וכמה פעמים, אבל הוא פכר את ידיו בצער והתנצל שוב ושוב ש'כרגע איננו רואה שום אפשרות לעמוד בתשלומים הללו, כאשר הכיס ריק ואין בו. אולי לכשירחיב... סיים האיש, תוך שהוא מבלעי חיין זעיר, שהתברר היטב למנהל הגמ"ח שמאדם זה הוא כנראה לא יראה אגורה שתוחקו!

בלית ברירה נאלץ הגמ"ח לפנות אל הערב החתום מטה בתחתית השטר חוב התיישב אפוא המנהל וכתב מכתב תביעה אל הגביר הנכבד, שיואיל בטובו לפרוע את החתיבות ערבותו על החוב הגדול ולהסדיר את התשלומים החודשיים שייפרעו כסדרן, היות ואחיו הלווה איננו מסוגל לעמוד בתנאי התשלום גם לא חודש אחד!

כשהגיע המכתב מן הגמ"ח לידי העשיר, נאנח והצטער על מצבו העגום של אחיו המחוקק, התברר שצדקו חששותיו בקשר לחתימת הערבות... אך עתה כבר לא נותרה ברירה לפניו, את החתום בהתחייבות מפורשת אין להפר, והוא יצא למחרת בעצמו אל משרדי הגמ"ח כדי לבדוק במה דברים אמורים.

כשהגיע העשיר אל הגמ"ח הגדול התקבל שם בכבוד רב כראוי למעמדו, ולאחר שברך לשלום את המנהל ואת הגבאים אמה, הבה ניגש היישר אל הענין שלשמו התכנסנו. ובכן, שאל הגביר בארשת חשיבות מה יקו חסדו? ובאצבעות ידיו הראה להם את סימן ספירת השטרות... כמקובל בין סוחרים וותיקים אך כראותו שכנראה אין הגבאים מבינים את שאלתו שנוסחה בשפת העסקים עבר לשאול את שאלתו ביידיש עסיסית מדוברת: וועגן וויפעל רעד'צעיען דאס? [בכמה המדובר?]

אחה! עתה הובנה שאלתו היטב, לאלתר נפתחו פנקסי התשלומים בהם מפורט בדיוק רב גובה התשלום הנדרש בכל חודש וחודש, שורה אחר שורה, שנה אחר שנה, כפי החלוקה המדויקת שנערכה בתורת (מכות ג.) "המלווה את חברו לעשר שנים"...

על הברכה יעמדו

לקבלת העולן כפייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב | לקבלת העולן להפצת העולן | האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו

		<p>גרפצ'יק סל: 02-5002321</p>	<p>לע"נ החבור שמואל מאיר ז"ל בן יכלחסי"א רבי ישראל יצחק ולביעי"ח נסלה ונצבבה.</p>	<p>לע"נ מרת חיה סאסא בת לאה ולביעי"ח סיון תנצבה.</p>	<p>שרה שיינדל בת סילה רוחה להצלחה בכל העניינים</p>	<p>האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים</p>	<p>יוסף בן סילה רוחה לרפואה שלימה</p>	<p>לע"נ הרב יעקב מיכאל זצ"ל בן החבר הרב ר' ישראל זצ"ל מיינער ולביעי"א אלחסי תנצבה.</p>
--	---	-----------------------------------	---	--	--	--	---	--